

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Deres ref.:
Saksbehandler: OOA
Vår ref.: 10/1143
Dato: 17.03.2010

Svar på høring - Kompensasjon for merverdiavgiftskostnader for frivillige organisasjoner

Vi viser til brev fra Kulturdepartementet 19.2.2010 med invitasjon til å delta i høring knyttet til ny ordning for kompensasjon for merverdiavgiftskostnader for frivillige organisasjoner, videresendt Helsedirektoratet av Helse- og omsorgsdepartementet.

Helsedirektoratet vil i dette høringssvaret rette fokus mot to forhold knyttet til den foreslåtte ordningen.

1. Motarbeide sosial ulikhet

Helsedirektoratet har som ett av fire overordnede mål å *Redusere forskjellene i helse og levekår*, noe som innebærer et systematisk arbeid for å bidra til bedre fordeling av helse og levekår i befolkningen og en spesiell oppmerksomhet mot sosial ulikhet, situasjonen til personer med funksjonsnedsettelse og geografiske forskjeller. I Helsedirektoratets nasjonale strategi for kvalitetsforbedring i sosial- og helsetjenesten, *Nasjonale strategier for kvalitetsforbedring i sosial- og helsetjenesten ... Og bedre skal det bli!* (2005-2015), er hovedtanken det gode forløp med brukeren i sentrum. En av anbefalingene for å oppnå strategiens hovedmål, som er tjenester av god kvalitet, er å styrke brukeren. Innenfor Helsedirektoratets ansvarsområde er små og store organisasjoner svært viktige aktører, fra de store landsdekkende organisasjonene med profesjonelle fagmiljøer til de små lokale brukerorganisasjonene uten lønnede medarbeidere.

I lys av dette er Helsedirektoratet svært positiv til at denne ordningen vil fortsette å kompensere for merverdiavgiftskostnadene slik at den økonomiske situasjonen for frivillige organisasjoner ikke forverres. Det er mange frivillige organisasjoner i Norge som ikke faller inn under målrettede tilskuddsordninger, og som dermed har liten eller ingen øvrig økonomisk støtte til sin virksomhet.

På den andre siden er Helsedirektoratet opptatt av at den nye ordningen med kompensasjon må bli så enkel og så lite arbeidskrevende som mulig for organisasjonene. Organisasjoner som mottar andre tilskudd har allerede en stor arbeidsbyrde knyttet til søknads- og rapporteringsprosesser. Organisasjoner som ikke mottar andre tilskudd, har ofte enda mindre ressurser og færre eller ingen ansatte. Det

er viktig at de frivillige organisasjonene i størst mulig grad kan konsentrere sin innsats mot sitt hovedformål.

Videre er det svært viktig at den nye ordningen ikke skaper nye skiller mellom de organisasjonene som har tilstrekkelig økonomisk og administrativ kompetanse eller ressurser for å kunne oppnå kompensasjonen og de organisasjonene som mangler dette. Ordningen må også ivareta organisasjoner som har små ressurser. Eksempler på tiltak som kunne bidra til å ivareta organisasjoner med små ressurser er å frafalle revisjonsplikt for små beløp, minimere og gradere dokumentasjonskravene i forhold til kompensasjonskravenes størrelse og å tilby veiledning for søkerne. Helsedirektoratet er bekymret for hvorvidt ordningen vil treffe bredden av organisasjonene med mindre god veiledning er lett tilgjengelig. Det er en forutsetning for at ordningen skal bidra til redusert sosial ulikhet og indirekte til kvalitetsforbedringer i helse- og omsorgstjenesten gjennom å styrke brukeren, at ordningen treffer bredden av organisasjonene.

Helsedirektoratet ber om at evalueringen som skal utføres, omfatter en vurdering av hvor godt ordningen treffer organisasjoner av ulik størrelse og ulikt ressursgrunnlag og at evalueringen vektlegger både små og store organisasjoners erfaringer med ordningen.

2. Forholdet mellom kompensasjon for merverdiavgiftskostnader og tilskuddsordninger

Helsedirektoratet forvalter tilskuddsmidler blant annet rettet mot frivillige organisasjoner, både i form av driftstilskudd og tilskudd rettet mot spesielle prosjekter og aktiviteter. I vår tilskuddsforvaltning stilles det ofte krav til hvilke utgifter tilskuddsmidlene kan dekke og det stilles krav til at tilskudd ikke skal nyttes til å regulere virksomhetens likviditet. Mottakeren skal ikke ha anledning til å plassere tilskudd som rentebærende innskudd eller lån for å oppnå inntekter i tillegg til det bevilgede beløpet (jf Bestemmelser om økonomistyring i staten 6.3.5). For å kontrollere dette må vi vurdere mottakernes regnskap og stille utgiftssiden opp mot inntektssiden. Statlige tilskuddsforvaltere har som hovedregel kun mulighet til å vurdere regnskapet for ett enkelt år.

Kompensasjonsordningen legger opp til at kompensasjonen skal utbetales ett eller to år etter merverdiavgiften ble betalt. Dette vil kunne gi uheldige skjevheter for tilskuddsmottakere med svingninger i merverdiavgiftspliktige utgifter. Det vil være nærmest umulig for tilskuddsforvaltere, som forvalter andre tilskuddsordninger, å ta hensyn til slike effekter. Vi ber om at Kulturdepartementet vurderer hvorvidt ordningen i stor nok grad tar hensyn til andre tilskuddsordninger og forvaltningsoppgavene som følger disse, slik at dobbeltfinansiering eller underfinansiering av organisasjonene unngås.

Vennlig hilsen

Margrete Halvorsen e.f.
fung. divisjonsdirektør

Stein Berg
avdelingsdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:
Helse- og omsorgsdepartementet Postboks 8011 Dep 0030 OSLO

